Dansk Affaldsforening
Affald er ressourcer

Udfordringer og problemstillinger ved modtagelse og håndtering af bygge- og anlægsaffald som ressource på genbrugspladserne

René Møller Rosendal

DAKOFA – Bygge- og anlægsaffald – kan vi få bedre kvalitet i genanvendelsen
12. Maj 2015, Ingeniørhuset

Genbrugspladsen

Dansk Affaldsforening
Affald er ressourcer

- Genbrugspladserne er en del af nøglen til den danske succeshistorie med at forvandle affald til ressourcer og genanvendelse – allerede i en tidlig fase, og bl.a. medført at vi har været i toppen blandt EU-landene
- I dag er der næsten 400 pladser (indretning, koncept, størrelse, antal fraktioner, beliggenhed, bemanding, serviceniveau osv.) – kommunal forskellighed.
- God service til borgere og virksomheder hvor man nemt og billigt kan komme af med sit affald i nærområdet.
- Besøgstatistikkerne taler for sig selv – mest velbesøgte kommunale tilbud
- **SUCCES (ja)** - men der er naturligvis også en række problemstillinger

Regler for genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

- Efter affaldsbekendtgørelsen skal bygge- og anlægsaffaldet sorteres til genanvendelse i flg. fraktioner:

  1) Natursten, f.eks. granit og flint
  2) Uglaseret tegl (mur- og tagsten)
  3) Beton
  4) Blandinger af materialer fra natursten, uglaseret tegl og beton
  5) Jern og metal
  6) Gips
  7) Stenuld (ikke glasuld)
  8) Jord
  9) Asfalt
  10) Blandinger af beton og asfalt.

  } ikke med i restproduktbek

- Ved fraktionerne nr. 1-4 skal det sikres, at alt andet end mørtel og evt. armeringsjern er frasorteret, herunder at tjære, sod, PCB-holdigt fugemateriale er identificeret og frasorteret, og kan anvendes som erstatning for primære råstoffer ved genanvendelse.

Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

- Der stilles flere og flere krav (Miljøstyrelsen/Arbejdstilsynet)
- Andre fraktioner kan bl.a. nævnes :

  - PCB termoruder
  - Asbest/eternit
  - Rent træ
  - Trykimprægneret træ
  - Tagpap m.m.

- Nogle af fraktionerne er forholdsvist simple at udsortere, mens andre er dyre, besværlige…
- Retningslinjer fra myndighederne er uklare (lovgivning, vejledende udtalelser fx mineraluld, trykimprægneret træ, asbest osv. Herunder 10m2 reglen)

Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

- Tradition i Danmark for høj genanvendelse af bygge- og anlægsaffaldet (ca. 87 %).
- Ca. 15-20 % af de samlede mængder kommer fra landets genbrugspladser, og håndteres videre gennem systemet til videre oparbejdning og genanvendelse
- Ved uforurenet bygge- og anlægsaffald forstås: Sorteret bygge- og anlægsaffald, jf. § 2, nr. 11, hvor det **med høj grad af sikkerhed** kan lægges til grund, at affaldet ikke indeholder forurenende materialer eller stoffer i et sådant omfang eller af en sådan art og koncentration, at anvendelsen af affaldet kan have skadelig virkning på miljøet eller menneskers sundhed. Affaldet må således ikke indeholde forurenende stoffer, herunder stoffer, der kan give anledning til forurenende nedsivning til jord eller grundvand, herunder f.eks. imprægneret træ, tjære, sod, rester af maling og lak. Bygge- og anlægsaffald, der inden nedrivning og sortering indeholdt PCB (målt ved kilden i overfladen), kan ikke betragtes som uforurenet = (0 tolerance)
- F.eks. En rensning gør det ikke uforurenet
- Tidligere undersøgelser konkluderer, at det bygge- og anlægsaffald, som modtages på landets genbrugspladser, ikke kan karakteriseres som "uforurenet" og indeholder miljøfremmede stoffer i forskellig art og koncentration (dog PCB under 2 mg/kg)

Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

- **Vi ved med høj grad af sikkerhed** at bygge- og anlægsaffald modtaget på genbrugsstationen stammer fra mange små og forskellige kilder som blandes, dvs. der **ALTID** sker en fortynding, gælder både fra private og håndværkere
- Vi kender ikke kilden (1950-77) før eller efter ?
- Er der gennemført screening, kortlægning og analyser og anmeldelse (>1m3)?
- Hvordan skal vi dokumentere det (ved kilden) og efterfølgende hvis det skal genanvendes som forurenet ?? Mellem 0-2 mg/kg – hvad er detektionsgrænsen ?
- Bunkeproblematikken er ikke løst
- Bygger alene på sorteringskrav og tillid til borgernes/leverandørens kompetencer som affaldsproducent
- Sjældent anmeldt (men GBP skal/bør kunne håndtere det separat) (Big-Bag løsning/ selvstændig container)??
- Ikke mange kommunale håndtag:
  - Uddannelse af personalet,
  - sorteringsguide
  - information og skiltning

Den politiske målsætning

- Ressourceplanen - Øge kvaliteten i genanvendelsen af bygge- og anlægsaffaldet – skabe rene strømme
- Begrænse uacceptabel spredning af problematiske stoffer i miljøet

- Midler:
  - Anmeldekrav, screening og kortlægning
  - PCB grænseværdi
  - Skærpede krav til nedrivning af bygninger, så vi får et bedre og mere samlet overblik over de materialer og stoffer, der indgår i byggeaffaldet.
  - Øgede krav til nedrivningsvirksomhedernes kvalificationer.
  - informationskampagner

- Postulat - Ingen af ovenstående initiativer løser problemerne på genbrugspladserne nævneværdigt men regulerer alene de professionelle nedrivninger

Den politiske målsætning

- Konsekvenser vil blive øget deponering og priser for kommuner og erhvervslivet

- 2015 data: 220.000 tons til 559.000 tons = (a 800 kr) = 270 mio. kroner

Deponering Ressourcestrategien - bygge- og anlægsaffald

